

Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018

2018 dccc 2

RHAN 2

ANGHENION DYSGU YCHWANEGOL

PENNOD 3

SWYDDOGAETHAU ATODOL

Swyddogaethau sy'n ymwneud â sicrhau darpariaeth ddysgu ychwanegol

47 Dyletswydd i gymryd pob cam rhesymol i sicrhau darpariaeth ddysgu ychwanegol

- (1) Mae is-adran (2) yn gymwys i blentyn neu berson ifanc—
 - (a) sydd ag anghenion dysgu ychwanegol,
 - (b) nad oes cynllun datblygu unigol yn cael ei gynnal ar ei gyfer, ac
 - (c) sy'n ddisgybl cofrestredig mewn ysgol a gynhelir yng Nghymru neu'n fyfyrwr ymrestredig mewn sefydliad yn y sector addysg bellach yng Nghymru.
- (2) Rhaid i gorff llywodraethu'r ysgol a gynhelir neu'r sefydliad yn y sector addysg bellach (yn ôl y digwydd), wrth arfer ei swyddogaethau mewn perthynas â'r ysgol neu'r sefydliad, gymryd pob cam rhesymol i sicrhau bod y ddarpariaeth ddysgu ychwanegol y mae anghenion dysgu ychwanegol y plentyn neu'r person ifanc yn galw amdani yn cael ei gwneud.
- (3) Rhaid i'r Cod o dan adran 4 gynnwys canllawiau ynghylch arfer y swyddogaeth yn is-adran (2) yn ystod y cyfnod y mae cynllun datblygu unigol yn cael ei lunio ynddo ar gyfer plentyn neu berson ifanc ond nad yw wedi ei roi.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 04/01/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon)
 pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.*

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol
 a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan
 y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)*

- (4) Mae is-adran (5) yn gymwys i blentyn neu berson ifanc—
- (a) y mae cynllun datblygu unigol yn cael ei gynnal ar ei gyfer gan awdurdod lleol, a
 - (b) sy'n ddisgybl cofrestredig mewn ysgol a gynhelir yng Nghymru neu'n fyfyrwr ymrestredig mewn sefydliad yn y sector addysg bellach yng Nghymru.
- (5) Rhaid i gorff llywodraethu'r ysgol a gynhelir neu'r sefydliad yn y sector addysg bellach (yn ôl y digwydd) gymryd pob cam rhesymol i helpu'r awdurdod lleol sy'n cynnal y cynllun i sicrhau'r ddarpariaeth ddysgu ychwanegol a bennir ynddo.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** A. 47 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 100\(3\)](#)
- I2** A. 47 mewn grym ar 2.11.2020 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2020/1182](#), [rhl. 3\(2\)\(c\)](#)

VALID FROM 01/09/2021

48 Dyletswydd i dderbyn plant i ysgolion a gynhelir a enwir

- (1) Mae is-adran (2) yn gymwys os yw ysgol a gynhelir yng Nghymru wedi ei henwi mewn cynllun datblygu unigol a lunnir neu a gynhelir ar gyfer plentyn gan awdurdod lleol at ddiben sicrhau bod y plentyn yn cael ei dderbyn i'r ysgol.
- (2) Rhaid i gorff llywodraethu'r ysgol dderbyn y plentyn.
- (3) Cyn enwi ysgol o dan yr adran hon, rhaid i'r awdurdod lleol ymgynghori—
 - (a) â chorff llywodraethu'r ysgol, a
 - (b) yn achos ysgol a gynhelir pan nad yr awdurdod lleol na'i chorff llywodraethu yw'r awdurdod derbyn ar gyfer yr ysgol, â'r awdurdod lleol ar gyfer yr ardal lle y mae'r ysgol.
- (4) Ni chaiff awdurdod lleol enwi ysgol a gynhelir mewn cynllun datblygu unigol at ddiben sicrhau bod plentyn yn cael ei dderbyn ond—
 - (a) os yw'r awdurdod wedi ei fodloni ei bod, er lles y plentyn, yn ofynnol i'r ddarpariaeth ddysgu ychwanegol a nodir yn ei gynllun gael ei gwneud yn yr ysgol, a
 - (b) os yw'n briodol darparu addysg neu hyfforddiant i'r plentyn yn yr ysgol.
- (5) Mae is-adran (2) yn cael effaith er gwaethaf unrhyw ddyletswydd a osodir ar gorff llywodraethu ysgol gan adran 1(6) o [Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998](#) ([p. 31](#)) (terfynau ar faint dosbarthiadau babanod).
- (6) Nid yw is-adran (2) yn effeithio ar unrhyw bŵer i wahardd disgybl o ysgol.
- (7) Yn yr adran hon, mae i "awdurdod derbyn" yr ystyr a roddir i "admissions authority" gan adran 88 o [Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998](#).

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 04/01/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I3 A. 48 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**

VALID FROM 01/09/2021

49 Dim pŵer i godi tâl am ddarpariaeth a sicrheir o dan y Rhan hon

- (1) Ni chaiff corff llywodraethu nac awdurdod lleol godi tâl ar blentyn, ar riant plentyn neu ar berson ifanc am unrhyw beth y mae'r corff llywodraethu neu'r awdurdod lleol yn ei sicrhau ar gyfer plentyn neu berson ifanc o dan y Rhan hon.
- (2) Nid yw plentyn, rhiant plentyn, neu berson ifanc yn atebol i dalu unrhyw dâl a godir gan berson am unrhyw beth y mae corff llywodraethu neu awdurdod lleol yn ei sicrhau ar gyfer plentyn neu berson ifanc o dan y Rhan hon.
- (3) Yn yr adran hon, nid yw "rhiant" yn cynnwys rhiant nad yw'n unigolyn.
- (4) Mae Atodlen 1 i [Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant \(Cymru\) 2014 \(dccc 4\)](#) wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (5) Ym mharagraff 1, yn is-baragraff (1), ar ôl "mewn achosion ar wahân i'r rhai a grybwyllir yn is-baragraff (8)" mewnosoder " , ac mewn achosion pan fo codi ffioedd wedi ei wahardd gan neu o dan ddeddfiad".

Gwybodaeth Cychwyn

I4 A. 49 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**

VALID FROM 01/09/2021

50 Dyletswyddau Gweinidogion Cymru i sicrhau addysg a hyfforddiant ôl-16

- (1) Mae [Deddf Dysgu a Sgiliau 2000 \(p. 21\)](#) wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn adran 31(3) (addysg a hyfforddiant ar gyfer personau 16 i 19 oed), ar ôl paragraff (c) mewnosoder—
 - “(cc) take account of the education and training that is required in order to ensure that employees and potential employees are available who are able to deliver additional learning provision in Welsh;
 - (cd) take account of the education and training that is required in order to ensure that facilities are available for assessing through the medium of Welsh whether persons have additional learning needs;”.
- (3) Yn adran 32(3) (addysg a hyfforddiant ar gyfer personau sy'n hŷn na 19 oed), ar ôl paragraff (c) mewnosoder—
 - “(cc) take account of the education and training that is required in order to ensure that employees and potential employees are available who are able to deliver additional learning provision in Welsh;

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 04/01/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon)

pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

(cd) take account of the education and training that is required in order to ensure that facilities are available for assessing through the medium of Welsh whether persons have additional learning needs;”.

(4) Yn adran 41 (personau ag anawsterau dysgu)—

(a) yn y pennawd, yn lle “learning difficulties” rhodder “additional learning needs”;

(b) yn is-adran (1)—

(i) ym mharagraff (a), yn lle “learning difficulties, and” rhodder “additional learning needs;”;

(ii) yn lle paragraff (b) rhodder—

“(b) to the desirability of facilities being available which would assist the discharge of duties under the Additional Learning Needs and Education Tribunal (Wales) Act 2018.”;

(c) hepgorer is-adrannau (2), (3) a (4);

(d) yn lle is-adran (5) rhodder—

“(5A) In this Part, “additional learning needs” has the meaning given by section 2 of the Additional Learning Needs and Education Tribunal (Wales) Act 2018, and “additional learning provision” has the meaning given by section 3 of that Act.”;

(e) hepgorer is-adran (6).

(5) Hefgorer adran 140 (asesiadau sy'n ymwneud ag anawsterau dysgu).

Gwybodaeth Cychwyn

I5 A. 50 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**

Darpariaeth ddysgu ychwanegol mewn mathau penodol o ysgol neu sefydliad arall

VALID FROM 01/09/2021

51 Dyletswydd i ffafrio addysg i blant mewn ysgolion prif ffrwd a gynhelir

(1) Rhaid i awdurdod lleol sy'n arfer swyddogaethau o dan y Rhan hon mewn perthynas â phlentyn sydd o'r oedran ysgol gorfodol sydd ag anghenion dysgu ychwanegol ac a ddylai gael ei addysgu mewn ysgol sicrhau bod y plentyn yn cael ei addysgu mewn ysgol brif ffrwd a gynhelir oni bai bod unrhyw un neu ragor o'r amgylchiadau ym mharagraffau (a) i (c) o is-adran (2) yn gymwys.

(2) Yr amgylchiadau yw—

(a) bod addysgu'r plentyn mewn ysgol brif ffrwd a gynhelir yn anghydnaws â darparu addysg effeithlon ar gyfer plant eraill;

(b) bod addysgu'r plentyn mewn man ac eithrio mewn ysgol brif ffrwd a gynhelir yn briodol er lles pennaf y plentyn ac yn gydnaws â darparu addysg effeithlon ar gyfer plant eraill;

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 04/01/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

(c) bod rhiant y plentyn yn dymuno i'r plentyn gael ei addysgu mewn man ac eithrio mewn ysgol brif ffrwd a gynhelir.

(3) Ni chaiff awdurdod lleol ddibynnu ar yr eithriad yn is-adran (2)(a) oni bai nad oes unrhyw gamau rhesymol y gallai'r awdurdod eu cymryd i atal yr anghydnawsedd.

(4) Pan fo rhiant plentyn yn dymuno i'w blentyn gael ei addysgu mewn man ac eithrio mewn ysgol brif ffrwd a gynhelir, nid yw is-adran (2)(c) yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol sicrhau bod y plentyn yn cael ei addysgu mewn man ac eithrio mewn ysgol brif ffrwd a gynhelir.

(5) Nid yw is-adran (1) yn atal plentyn rhag cael ei addysgu mewn—

(a) ysgol annibynnol, neu

(b) ysgol a gymeradwyir o dan adran 342 o [Ddeddf Addysg 1996 \(p. 56\)](#), os telir y gost ac eithrio gan awdurdod lleol.

Gwybodaeth Cychwyn

I6 A. 51 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 100\(3\)](#)

VALID FROM 01/09/2021

52 Plant ag anghenion dysgu ychwanegol mewn ysgolion prif ffrwd a gynhelir

(1) Pan fo plentyn ag anghenion dysgu ychwanegol yn cael ei addysgu mewn ysgol brif ffrwd a gynhelir yng Nghymru, rhaid i'r rheini sy'n ymwneud â gwneud darpariaeth ddysgu ychwanegol ar gyfer y plentyn sicrhau bod y plentyn yn cymryd rhan yng ngweithgareddau'r ysgol ar y cyd â phlant nad oes ganddynt anghenion dysgu ychwanegol.

(2) Nid yw'r ddyletswydd yn is-adran (1) ond yn gymwys i'r graddau y bo'n rhesymol ymarferol a'i bod yn gydnaws—

(a) â'r plentyn yn cael y ddarpariaeth ddysgu ychwanegol y mae ei anghenion dysgu ychwanegol yn galw amdani,

(b) â darparu addysg effeithlon ar gyfer y plant y caiff ei addysgu gyda hwy, ac

(c) â'r defnydd effeithlon o adnoddau.

Gwybodaeth Cychwyn

I7 A. 52 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 100\(3\)](#)

VALID FROM 01/09/2021

53 Darpariaeth ddysgu ychwanegol mewn mannau ac eithrio mewn ysgolion

(1) Caiff awdurdod lleol drefnu i'r ddarpariaeth ddysgu ychwanegol a ddisgrifir mewn cynllun datblygu unigol y mae'n ei gynnal ar gyfer plentyn, neu i unrhyw ran o'r

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 04/01/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

ddarpariaeth ddysgu ychwanegol honno, gael ei gwneud mewn man ac eithrio mewn ysgol.

- (2) Ond ni chaiff awdurdod lleol wneud hynny ond os yw wedi ei fodloni y byddai'n amhriodol i'r ddarpariaeth ddysgu ychwanegol gael ei gwneud mewn ysgol.

Gwybodaeth Cychwyn

18 A. 53 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**

54 Diwygiadau i ofynion cofrestru ar gyfer ysgolion annibynnol yng Nghymru

- (1) Mae **Deddf Addysg 2002 (p. 32)** wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn adran 158 (cofrestrau), ar ôl is-adran (3) mewnosoder—
- “(4) The Welsh Ministers must publish a list of the schools included in the register of independent schools in Wales, as amended from time to time.
- (5) If the Welsh Ministers have been provided with the necessary information by the proprietor of the school, the published list must specify the type or types of additional learning provision made by a school on the list for pupils with additional learning needs (if any).”
- (3) Yn adran 160 (ceisiadau i gofrestru), yn is-adran (2), yn lle paragraff (e) rhodder—
- “(e) the type or types of additional learning provision made by the school for pupils with additional learning needs (if any).”

Gwybodaeth Cychwyn

19 A. 54 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**

110 A. 54 mewn grym ar 2.11.2020 at ddibenion penodedig gan **O.S. 2020/1182, rhl. 3(1)(e)**

VALID FROM 01/09/2021

55 Amodau sy'n gymwys i sicrhau darpariaeth ddysgu ychwanegol mewn ysgolion annibynnol

- (1) Ni chaiff awdurdod lleol arfer ei swyddogaethau o dan y Rhan hon i sicrhau bod plentyn neu berson ifanc yn cael ei addysgu mewn ysgol annibynnol yng Nghymru oni bai—
- (a) bod yr ysgol wedi ei chynnwys yn y gofrestr o ysgolion annibynnol yng Nghymru, a
- (b) bod yr awdurdod lleol wedi ei fodloni y gall yr ysgol wneud y ddarpariaeth ddysgu ychwanegol a ddisgrifir yng nghynllun datblygu unigol y plentyn neu'r person ifanc.
- (2) Ni chaiff awdurdod lleol arfer ei swyddogaethau o dan y Rhan hon i sicrhau bod plentyn neu berson ifanc yn cael ei addysgu mewn sefydliad addysgol annibynnol yn Lloegr oni bai—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 04/01/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

- (a) bod y sefydliad wedi ei gynnwys yn y gofrestr o sefydliadau addysgol annibynnol yn Lloegr (a gedwir o dan adran 95 o [Ddeddf Addysg a Sgiliau 2008 \(p. 25\)](#) (“Deddf 2008”)), a
 - (b) bod yr awdurdod lleol wedi ei fodloni y gall y sefydliad wneud y ddarpariaeth ddysgu ychwanegol a ddisgrifir yng nghynllun datblygu unigol y plentyn neu'r person ifanc.
- (3) Yn yr adran hon, mae i “sefydliad addysgol annibynnol” yr ystyr a roddir i “independent educational institution” gan Bennod 1 o Ran 4 o [Ddeddf 2008](#).

Gwybodaeth Cychwyn

III A. 55 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 100\(3\)](#)

56 Rhestr o sefydliadau ôl-16 arbennig annibynnol

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru sefydlu a chynnal rhestr o sefydliadau ôl-16 arbennig annibynnol yng Nghymru a Lloegr (“y rhestr”) at ddiben is-adran (3).
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi'r rhestr, fel y'i diwygir o bryd i'w gilydd.
- (3) Dim ond os yw sefydliad ôl-16 arbennig annibynnol yng Nghymru neu yn Lloegr wedi ei gynnwys yn y rhestr y caiff awdurdod lleol arfer ei swyddogaethau o dan y Rhan hon i sicrhau addysg neu hyfforddiant ar gyfer plentyn neu berson ifanc yn y sefydliad hwnnw, yn ddarostyngedig i unrhyw esemptiadau rhagnodedig.
- (4) Dim ond ar gais perchennog sefydliad y caiff Gweinidogion Cymru gynnwys y sefydliad hwnnw yn y rhestr.
- (5) Rhaid i reoliadau ddarparu ar gyfer—
 - (a) cynnwys y rhestr;
 - (b) gofynion y mae rhaid cydymffurfio â hwy fel amod o gynnwys y sefydliad yn y rhestr;
 - (c) gofynion y mae rhaid cydymffurfio â hwy tra bo'r sefydliad wedi ei restru (gan gynnwys gofynion o ran cael cymeradwyaeth Gweinidogion Cymru i drefniadau yn y sefydliad ac i newid trefniadau o'r fath);
 - (d) dileu'r sefydliad o'r rhestr;
 - (e) yr hawl i berchenogion sefydliadau apelio i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf yn erbyn penderfyniadau—
 - (i) i wrthod rhestru sefydliad;
 - (ii) i ddileu sefydliad o'r rhestr;
 - (iii) i beidio â chymeradwyo trefniadau yn y sefydliad neu i beidio â chymeradwyo newid iddynt.
- (6) Yn yr adran hon, ystyr “sefydliad ôl-16 arbennig annibynnol” yw sefydliad sy'n darparu addysg neu hyfforddiant ar gyfer personau sy'n hŷn na'r oedran ysgol gorffodol ac sydd wedi ei drefnu'n arbennig i ddarparu addysg neu hyfforddiant o'r fath ar gyfer personau ag anghenion dysgu ychwanegol, ac nad yw'n—
 - (a) sefydliad yn y sector addysg bellach,
 - (b) ysgol annibynnol sydd wedi ei chynnwys yn y gofrestr o ysgolion annibynnol yng Nghymru (a gedwir o dan adran 158 o [Ddeddf Addysg 2002 \(p. 32\)](#)),

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 04/01/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

- (c) sefydliad addysgol annibynnol (o fewn ystyr Pennod 1 o Ran 4 o [Ddeddf Addysg a Sgiliau 2008 \(p. 25\)](#)), sydd wedi ei gynnwys yn y gofrestr o sefydliadau addysgol annibynnol yn Lloegr (a gedwir o dan adran 95 o'r Ddeddf honno), neu
- (d) Academi 16 i 19.

Gwybodaeth Cychwyn

- I12** A. 56 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 100\(3\)](#)
- I13** A. 56 mewn grym ar 2.11.2020 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2020/1182](#), [rhl. 3\(1\)\(f\)](#)
- I14** A. 56(1) mewn grym ar 4.1.2021 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan [O.S. 2020/1182](#), [rhl. 4\(2\)\(a\)](#)
- I15** A. 56(4)-(6) mewn grym ar 4.1.2021 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan [O.S. 2020/1182](#), [rhl. 4\(2\)\(b\)](#)

VALID FROM 01/09/2021

57 Diddymu cymeradwyo ysgolion arbennig nas cynhelir yng Nghymru

- (1) Mae [Deddf Addysg 1996 \(p. 56\)](#) wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn adran 337A (dehongli'r Bennod), hepgorer y diffiniad o "the appropriate national authority".
- (3) Yn adran 342 (cymeradwyo ysgolion arbennig nas cynhelir)—
 - (a) yn is-adran (1)—
 - (i) yn lle "appropriate national authority" rhodder "Secretary of State", a
 - (ii) ar ôl "school", y tro cyntaf y mae'n ymddangos, mewnoder "in England";
 - (b) yn is-adran (5)(a), yn lle "appropriate national authority" rhodder "Secretary of State";
 - (c) hepgorer is-adran (6).

Gwybodaeth Cychwyn

- I16** A. 57 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 100\(3\)](#)

VALID FROM 01/09/2021

58 Diddymu cymeradwyo ysgolion annibynnol yng Nghymru

Mae adran 347 o [Ddeddf Addysg 1996 \(p. 56\)](#) (cymeradwyo ysgolion annibynnol fel rhai sy'n addas i dderbyn plant â datganiadau anghenion addysgol arbennig) wedi ei diddymu.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 04/01/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I17 A. 58 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**

VALID FROM 01/09/2021

59 Darpariaeth ddysgu ychwanegol y tu allan i Gymru a Lloegr

Caiff awdurdod lleol arfer ei swyddogaethau o dan y Rhan hon i wneud trefniadau i blentyn neu berson ifanc ag anghenion dysgu ychwanegol fynychu sefydliad y tu allan i Gymru a Lloegr, ond dim ond os yw'r sefydliad wedi ei drefnu i wneud y ddarpariaeth ddysgu ychwanegol a ddisgrifir yng nghynllun datblygu unigol y plentyn neu'r person ifanc.

Gwybodaeth Cychwyn

I18 A. 59 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**

Swyddogion cydlynu anghenion dysgu ychwanegol

60 Cydlynnydd anghenion dysgu ychwanegol

- (1) Mae'r ddyletswydd yn is-adran (2) yn gymwys—
 - (a) i gorff llywodraethu ysgol yng Nghymru—
 - (i) sy'n ysgol gymunedol, yn ysgol sefydledig neu'n ysgol wirfoddol,
 - (ii) sy'n ysgol feithrin a gynhelir, neu
 - (iii) sy'n uned cyfeirio disgyblion;
 - (b) i gorff llywodraethu sefydliad yn y sector addysg bellach yng Nghymru.
- (2) Rhaid i'r corff llywodraethu ddynodi person, neu fwy nag un person, i fod â chyfrifoldeb am gydlynu darpariaeth ddysgu ychwanegol ar gyfer disgyblion neu fyfyrwyr (yn ôl y digwydd) ag anghenion dysgu ychwanegol.
- (3) Mae person sydd wedi ei ddynodi o dan yr adran hon i gael ei alw'n "cydlynnydd anghenion dysgu ychwanegol".
- (4) Caiff rheoliadau—
 - (a) ei gwneud yn ofynnol i gyrff llywodraethu sicrhau bod gan gydlynwyr anghenion dysgu ychwanegol gymwysterau rhagnodedig neu brofiad rhagnodedig (neu'r dda);
 - (b) rhoi swyddogaethau i gydlynwyr anghenion dysgu ychwanegol mewn perthynas â darparu ar gyfer disgyblion neu fyfyrwyr (yn ôl y digwydd) ag anghenion dysgu ychwanegol.
- (5) Yn is-adrannau (2) a (4)(b), ystyr "myfyrwyr" yw myfyrwyr sydd wedi ymrestru yn y sefydliad yn y sector addysg bellach.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 04/01/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

- I19** A. 60 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**
I20 A. 60 mewn grym ar 2.11.2020 at ddibenion penodedig gan O.S. 2020/1182, **rhl. 3(1)(g)**
I21 A. 60 mewn grym ar 4.1.2021 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan O.S. 2020/1182, **rhl. 4(2)(c)**

61 Swyddog arweiniol clinigol addysg dynodedig

- (1) Rhaid i Fwrdd Iechyd Lleol ddynodi swyddog i fod â chyfrifoldeb am gydlynu swyddogaethau'r Bwrdd mewn perthynas â phlant a phobl ifanc ag anghenion dysgu ychwanegol.
- (2) Ni chaiff Bwrdd Iechyd Lleol ond dynodi swyddog—
 - (a) sy'n ymarferydd meddygol cofrestredig, neu
 - (b) sy'n nyrs gofrestredig neu'n weithiwr iechyd proffesiynol arall.
- (3) Ni chaiff Bwrdd Iechyd Lleol ond dynodi swyddog y mae'n ystyried ei fod yn meddu ar gymwysterau a phrofiad addas o ran darparu gofal iechyd ar gyfer plant a phobl ifanc ag anghenion dysgu ychwanegol.
- (4) Mae swyddog sydd wedi ei ddynodi o dan yr adran hon i gael ei alw'n "swyddog arweiniol clinigol addysg dynodedig".

Gwybodaeth Cychwyn

- I22** A. 61 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**
I23 A. 61 mewn grym ar 4.1.2021 gan O.S. 2020/1182, **rhl. 4(1)**

62 Swyddog arweiniol anghenion dysgu ychwanegol blynyddoedd cynnar

- (1) Rhaid i awdurdod lleol ddynodi swyddog i fod â chyfrifoldeb am gydlynu swyddogaethau'r awdurdod o dan y Rhan hon mewn perthynas â phlant sydd o dan yr oedran ysgol gofodol nad ydynt yn mynychu ysgolion a gynhelir.
- (2) Mae swyddog sydd wedi ei ddynodi o dan yr adran hon i gael ei alw'n "swyddog arweiniol anghenion dysgu ychwanegol blynyddoedd cynnar".

Gwybodaeth Cychwyn

- I24** A. 62 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**
I25 A. 62 mewn grym ar 4.1.2021 gan O.S. 2020/1182, **rhl. 4(1)**

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 04/01/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

Swyddogaethau amrywiol

VALID FROM 01/09/2021

63 Dyletswydd i gadw darpariaeth ddysgu ychwanegol o dan adolygiad

- (1) Rhaid i awdurdod lleol gadw o dan adolygiad y trefniadau a wneir gan yr awdurdod a chan gyrff llywodraethu ysgolion a gynhelir yn ei ardal ar gyfer plant a phobl ifanc ag anghenion dysgu ychwanegol.
- (2) Rhaid i'r awdurdod lleol ystyried y graddau y mae'r trefniadau y cyfeirir atynt yn is-adran (1) yn ddigonol i ddiwallu anghenion dysgu ychwanegol y plant a'r bobl ifanc y mae'n gyfrifol amdanynt, gan roi sylw i'r ddarpariaeth ddysgu ychwanegol a all gael ei threfnu'n rhesymol gan eraill.
- (3) Mae'r ddyletswydd yn is-adran (2) yn cynnwys dyletswydd i ystyried—
 - (a) digonolrwydd darpariaeth ddysgu ychwanegol yn Gymraeg;
 - (b) maint a gallu'r gweithlu sydd ar gael.
- (4) Os bydd awdurdod lleol yn ystyried nad yw'r trefniadau y cyfeirir atynt yn is-adran (1) (gan gynnwys y ddarpariaeth ddysgu ychwanegol sydd ar gael yn Gymraeg) yn ddigonol, rhaid iddo gymryd pob cam rhesymol i unioni'r mater.
- (5) Wrth arfer ei swyddogaethau o dan yr adran hon, rhaid i'r awdurdod lleol ymgynghori ag unrhyw bersonau, ac ar unrhyw adegau, y mae'n ystyried eu bod yn briodol.

Gwybodaeth Cychwyn

I26 A. 63 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**

VALID FROM 01/09/2021

64 Dyletswydd cyrff iechyd i hysbysu rhieni etc.

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo corff iechyd a grybwyllir yn is-adran (2), wrth arfer ei swyddogaethau mewn perthynas â phlentyn sydd o dan yr oedran ysgol gorfodol ac y mae awdurdod lleol yn gyfrifol amdano, yn ffurfio barn bod gan y plentyn, neu ei bod yn debygol bod gan y plentyn, anghenion dysgu ychwanegol.
- (2) Y cyrff iechyd yw—
 - (a) Bwrdd Iechyd Lleol;
 - (b) ymddiriedolaeth GIG;
 - (c) grŵp comisiynu clinigol;
 - (d) ymddiriedolaeth sefydledig GIG;
 - (e) Awdurdod Iechyd Arbennig.
- (3) Rhaid i'r corff iechyd roi gwybod i riant y plentyn am ei farn ac am ei ddyletswydd yn is-adran (4).

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 04/01/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

- (4) Ar ôl rhoi cyfle i'r rhiant i drafod barn y corff iechyd â swyddog o'r corff, rhaid i'r corff iechyd ddwyn y farn i sylw'r awdurdod lleol sy'n gyfrifol am y plentyn neu, os yw'r plentyn yn blentyn sy'n derbyn gofal, i sylw'r awdurdod lleol sy'n gofalu am y plentyn, os yw'r corff iechyd wedi ei fodloni y byddai gwneud hynny er lles pennaf y plentyn.
- (5) Os yw'r corff iechyd o'r farn bod sefydliad gwirfoddol penodol yn debygol o allu rhoi cyngor neu gymorth arall i'r rhiant mewn cysylltiad ag unrhyw anghenion dysgu ychwanegol a all fod gan y plentyn, rhaid iddo roi gwybod i'r rhiant yn unol â hynny.

Gwybodaeth Cychwyn

I27 A. 64 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 100\(3\)](#)

65 Dyletswyddau i ddarparu gwybodaeth a help arall

- (1) Mae is-adran (2) yn gymwys os yw awdurdod lleol yn gofyn i berson a grybwyllir yn is-adran (4) arfer swyddogaethau'r person i ddarparu gwybodaeth neu help arall i'r awdurdod, sy'n ofynnol ganddo at ddiben arfer ei swyddogaethau o dan y Rhan hon.
- (2) Rhaid i'r person gydymffurfio â'r cais oni bai bod y person yn ystyried y byddai gwneud hynny—
 - (a) yn anghydnaws â dyletswyddau'r person ei hun, neu
 - (b) fel arall yn cael effaith andwyol ar arfer swyddogaethau'r person.
- (3) Rhaid i berson sy'n penderfynu peidio â chydymffurfio â chais o dan is-adran (1) roi rhesymau ysgrifenedig dros y penderfyniad i'r awdurdod lleol a wnaeth y cais.
- (4) Y personau yw—
 - (a) awdurdod lleol arall;
 - (b) awdurdod lleol yn Lloegr;
 - (c) corff llywodraethu ysgol a gynhelir yng Nghymru neu yn Lloegr;
 - (d) corff llywodraethu sefydliad yn y sector addysg bellach yng Nghymru neu yn Lloegr;
 - (e) perchennog Academi;
 - (f) tîm troseddwy'r ifanc ar gyfer ardal yng Nghymru neu yn Lloegr;
 - (g) person a chanddo gyfrifoldeb am lety ieuencid perthnasol yng Nghymru neu yn Lloegr;
 - (h) Bwrdd Iechyd Lleol;
 - (i) ymddiriedolaeth GIG;
 - (j) Bwrdd Comisiynu'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol;
 - (k) grŵp comisiynu clinigol;
 - (l) ymddiriedolaeth sefydledig GIG;
 - (m) Awdurdod Iechyd Arbennig.
- (5) Caiff rheoliadau ddarparu, pan fo person o dan ddyletswydd i gydymffurfio â chais o dan yr adran hon, fod rhaid i'r person gydymffurfio â'r cais o fewn cyfnod rhagnodedig, oni bai bod eithriad rhagnodedig yn gymwys.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 04/01/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I28 A. 65 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**

I29 A. 65 mewn grym ar 2.11.2020 at ddibenion penodedig gan O.S. 2020/1182, **rhl. 3(1)(h)**

VALID FROM 01/09/2021

66 Hawl awdurdod lleol i gael mynediad i fangroedd ysgolion a sefydliadau eraill

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo awdurdod lleol yn cynnal cynllun datblygu unigol o dan y Rhan hon ar gyfer plentyn neu berson ifanc.
- (2) Mae hawl gan berson sydd wedi ei awdurdodi gan yr awdurdod lleol i gael mynediad ar unrhyw adeg resymol i unrhyw fan lle y darperir addysg neu hyfforddiant ar gyfer y plentyn neu'r person ifanc ym mangre sefydliad a restrir yn is-adran (3) os yw mynediad i'r man hwnnw'n angenrheidiol at ddiben arfer swyddogaethau'r awdurdod lleol o dan y Rhan hon.
- (3) Y sefydliadau yw—
 - (a) ysgol annibynnol yng Nghymru neu yn Lloegr;
 - (b) ysgol a gynhelir yn ardal awdurdod lleol arall yng Nghymru neu yn Lloegr;
 - (c) sefydliad yn y sector addysg bellach yng Nghymru neu yn Lloegr;
 - (d) Academi;
 - (e) ysgol arbennig nas cynhelir;
 - (f) sefydliad ôl-16 arbennig annibynnol sydd wedi ei gynnwys yn y rhestr o dan adran 56.

Gwybodaeth Cychwyn

I30 A. 66 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**

67 Darparu nwyddau neu wasanaethau mewn perthynas â darpariaeth ddysgu ychwanegol

- (1) Caiff rheoliadau ddarparu i awdurdod lleol gyflenwi nwyddau neu wasanaethau i—
 - (a) person sy'n arfer swyddogaethau o dan y Rhan hon, neu
 - (b) person sy'n gwneud darpariaeth ddysgu ychwanegol mewn cysylltiad ag arfer swyddogaethau o dan y Rhan hon.
- (2) Caiff y rheoliadau, ymhlith pethau eraill, ddarparu ar gyfer y telerau a'r amodau y caniateir i nwyddau a gwasanaethau gael eu cyflenwi yn unol â hwy.

Gwybodaeth Cychwyn

I31 A. 67 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**

I32 A. 67 mewn grym ar 2.11.2020 gan O.S. 2020/1182, **rhl. 2(f)**

Statws

Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 04/01/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau.